

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe ale naturii și agroecologie

CURRICULUM

la unitatea de curs

METODE MODERNE DE INSTRUIRE ÎN GEOGRAFIE

Ciclul II - studii superioare de master

Codul și denumirea domeniului general de studii: 011 Științe ale educației

Codul și denumirea domeniului de formare profesională la ciclul II: 0114 Formarea profesorilor

Denumirea programului de master: Didactica geografiei

Forma de învățământ: Învățământ cu frecvență

Autor:

conf. univ., dr. Victor CAPCELEA

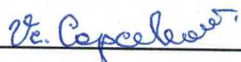
Victor Capcelea

Bălți, 2025

Curriculum-ul la unitatea de curs *Metode moderne de instruire în geografie* a fost discutat și aprobat în ședința Catedrei de științe ale naturii și agroecologie.

Procesul-verbal nr. 1 din 26.08.2025.

Șeful Catedrei de științe ale naturii și agroecologie

 conf. univ., dr. Victor CAPCELEA

Analizat și recomandat în ședința Comisiei metodice a Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Procesul-verbal nr. 1 din 07.10.2025.

Președinta Comisiei metodice a Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

 conf. univ., dr. Lidia POPOV

Discutat și aprobat în ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului.

Procesul-verbal nr. 2 din 15.10.2025.

Decana Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

 conf. univ., dr. Ina CIOBANU

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI

Informații de identificare a cursului

Facultatea: Științe Reale, Economice și ale Mediului

Catedra: Științe ale naturii și agroecologie

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 011 Științe ale Educației

Codul și denumirea domeniului de formare profesională la ciclul II: 0114 Formarea profesorilor

Denumirea programului de master: Didactica geografiei

Denumirea unității de curs: Metode moderne de instruire în geografie

Administrarea unității de curs

Codul unității de curs	Nr. de credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Seminar	Laborator	Studiu individual		
S.01.O.002	6	180	24	24	-	132	examen	română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: Anul I, Semestrul 1.

Forma de organizare a învățământului: Învățământ cu frecvență.

Regimul unității de curs: Obligatorie.

Categoria formativă: De specialitate.

Informații referitoare la cadrul didactic

Victor Capcelea, doctor în științe geonomice (2019), conferențiar universitar (2022). Absolvent al Facultății de Geografie a Universității de Stat din Tiraspol, obținând titlul de licențiat în geografie (2000) la specialitatea Geografie și biologie, ulterior titlul de magistru în geografie (2007). Autor a trei monografii, două manuale universitare și a unui îndrumar metodic și ghid metodologic, a publicat peste 30 de articole științifice în domeniul geografiei și protecției mediului.

Activitatea profesională: 2000-2002 – specialist coordonator în secția „Controlul analitic” grupa „Sol” la Agenția Teritorială Ecologică Bălți, specialist principal și inspector în Serviciul Ecologic Sectorial Sângerei; 2003-2004 – profesor de geografie la Școala medie nr. 19 din mun. Bălți; 2004-2005 – profesor de geografie la Liceul și Colegiul Pedagogic „Ion Creangă” din Bălți; 2005-2010 – asistent universitar; 2010-2022 – lector universitar,

iar în prezent conferențiar universitar la Catedra de științe ale naturii și agroecologie a Universității de Stat „Al. Russo” din Bălți.

Biroul – aula 591.

E-mail: victor.capcelea@usarb.md

Orele de consultații: conform orarului afișat pe pagina online a catedrei (inclusiv email, Viber, Google Meet).

Integrarea unității de curs în programul de studii

Unitatea de curs *Metode moderne de instruire în geografie* este un curs de specialitate la programul de master *Didactica geografiei* care se studiază în anul I și este un curs obligatoriu de formare a abilităților și competențelor pedagogice în predarea-învățarea geografiei. Studiarea unității de curs *Metode moderne de instruire în geografie* se bazează pe competențele formate în ciclul I, licență, la unitățile de curs: Pedagogia, Practica de inițiere, Didactica geografiei, Practica pedagogică la geografie.

Competențele obținute în cadrul cursului vor servi ca suport la studierea unităților de curs planificate pentru semestrele II și III de studiu (Harta în predarea geografiei, Orizontul local, Practica pedagogică la geografie ș.a.), precum și la realizarea tezei de master.

Exigențe și competențe prealabile

Pentru realizarea scopului propus în cadrul cursului *Metode moderne de instruire în geografie* este necesar ca studentul să posede:

- cunoștințe de specialitate, psiho-pedagogice și metodologice în cadrul întregului demers didactic de proiectare a activităților instructiv-educative;
- deprinderi de aplicare a principiilor și strategiilor didactice în proiectarea activităților instructiv-educative;
- aptitudini de utilizare a principiilor și metodelor didactice specifice activităților la disciplina geografie;
- abilități practice de utilizare a unor metode și tehnici eficiente de învățare la geografie.

Competențe generale și profesionale dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe generale:

CG1. Proiectarea activităților educaționale și/sau de cercetare, prin valorificarea unui spectru variat de finalități, conținuturi, metode, privind optimizarea, schimbarea, inovarea procesului și sistemului educațional.

CG2. Realizarea procesului educațional, de cercetare sau managerial prin utilizarea integrată a resurselor în contexte largi și complexe.

CG3. Evaluarea procesului și sistemului educațional din perspectiva constatării eficienței implementării prevederilor de politici și monitorizarea performanțelor la diverse niveluri operaționale.

Competențe profesionale:

CP1. Valorificarea cadrului normativ-reglator și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației din învățământul liceal.

CP2. Proiectarea demersului educațional, metodic, managerial conform reglementărilor, politicilor și paradigmatelor educaționale actuale în optimizarea și inovarea procesului de învățământ la ciclul liceal.

CP4. Structurarea conținuturilor și a resurselor educaționale în mod creativ în funcție de finalitățile curriculare și de cerințele formative specifice învățământului liceal.

CP5. Implementarea strategiilor și tehnologiilor educaționale inovative în asigurarea eficienței învățării în contexte diverse la treapta liceală.

CP7. Aplicarea sistemului eficient de evaluare și primire-oferire a feedback-ului din perspectiva luării deciziilor privind îmbunătățirea.

Rezultate ale învățării unității de curs

Competențe	Rezultate ale învățării conform nivelului CNC Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:
CG1	1. Realiza proiectarea activității instituțiilor educaționale și a procesului educațional, în baza documentelor de politici, diverselor repere conceptuale și /sau a studiilor/ cercetărilor aplicative realizate.
CG2	3. Identifica resurse pentru un context educațional adecvat reperelor conceptuale și valorificării potențialului fiecărui beneficiar; 5. Analiza dimensiunile unui proces de calitate, asigurat printr-o comunicare constructivă și armonioasă la nivel operațional și managerial; 6. Argumenta principiile și reperele conceptuale necesare stabilirii parteneriatelor cu factorii educaționali și actorii implicați, sub aspect funcțional și normativ.
CG3	8. Valorifica evaluarea, din perspectiva promovării culturii calității în educație, în baza strategiilor de primire- oferire de feedback.
CP1	9. Aplica prevederile normativ-reglatorii și de politici educaționale pentru învățământul general în desfășurarea procesului didactic, educațional, managerial.
CP2	10. Elabora proiecte ale activităților didactice, metodice, manageriale inovative și eficiente, integrate în cadrul normativ și politicile

	educaționale actuale la ciclul liceal.
CP4	12. Structura creativ conținuturile și resursele educaționale pentru asigurarea relevanței și eficienței procesului educativ în cadrul învățământului liceal.
CP5	13. Utiliza strategii și tehnologii educaționale și digitale inovative pentru a crea contexte variate de predare-învățare.
CP7	15. Elabora strategii de evaluare autentică și luarea deciziilor în vederea creșterii eficienței educaționale.

Conținutul unității de curs

Nr. d/o	Curs	Nr. ore	Seminare	Nr. ore	Studiu individual
1.	Concepte generale despre metodele didactice și clasificarea lor.	4	Taxonomia metodelor didactice moderne.	4	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)
2.	Metode expositive de comunicare orală.	2	Descrierea și utilizarea metodelor expositive de comunicare orală în procesul de instruire la geografie.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Utilizarea expunerii sistematice în procesul de instruire la geografie” (≈ 8 ore)
3.	Metode conversativ – interogative (de tip dialog).	2	Prezentarea și aplicarea metodelor conversativ-interogative în procesul de instruire la geografie.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Aplicarea metodei brainstorming în procesul de instruire la geografie” (≈ 8 ore)

Nr. d/o	Curs	Nr. ore	Seminare	Nr. ore	Studiu individual
4.	Metode explicative (demonstrative).	2	Caracterizarea și implementarea metodelor explicative în procesul de instruire la geografie.	2	<p>Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)</p> <p>Pregătirea și susținerea referatului „Implementarea experimentului în procesul de instruire la geografie” (≈ 8 ore)</p>
5.	Metode bazate pe explorarea informațiilor scrise.	2	Descrierea și utilizarea metodelor bazate pe exploararea informațiilor scrise în procesul de instruire la geografie.	2	<p>Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)</p> <p>Pregătirea și susținerea referatului „Lucrul cu manualul în procesul de instruire la geografie” (≈ 8 ore)</p>
6.	Metode bazate pe explorarea informațiilor cartografice.	2	Prezentarea și aplicarea metodelor bazate pe exploararea informațiilor cartografice în procesul de instruire la geografie.	2	<p>Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)</p> <p>Pregătirea și susținerea referatului „Exploararea informației cartografice în procesul de instruire la geografie” (≈ 8 ore)</p>

Nr. d/o	Curs	Nr. ore	Seminare	Nr. ore	Studiu individual
7.	Metode bazate pe modele și imagini.	2	Caracterizarea și implementarea metodelor bazate pe modele și imagini în procesul de instruire la geografie.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Utilizarea organizatorilor grafici în procesul de instruire la geografie” (≈ 8 ore)
8.	Metode bazate pe exploarea realității obiective.	2	Descrierea și utilizarea metodelor bazate pe exploarea realității obiective în procesul de instruire la geografie.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Observarea dirijată în procesul de instruire la geografie” (≈ 9 ore)
9.	Metode bazate pe acțiune.	2	Prezentarea și aplicarea metodelor bazate pe acțiune în procesul de instruire la geografie.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore) Pregătirea și susținerea referatului „Lucrările practice în procesul de instruire la geografie” (≈ 9 ore)

Nr. d/o	Curs	Nr. ore	Seminare	Nr. ore	Studiu individual
10.	Metode de memorare și învățare reflexivă.	2	Caracterizarea și implementarea metodelor de memorare și învățare reflexivă în procesul de instruire la geografie.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)
11.	Metode de formare a sistemului de atitudini și valori.	2	Descrierea și utilizarea metodelor de formare a sistemului de atitudini și valori în procesul de instruire la geografie.	2	Pregătirea de seminar (≈ 6 ore)
Total		24		24	132

Strategii de predare și învățare

Pe parcursul studierii unității de curs vor fi folosite următoarele strategii: prelegerea interactivă, expunerea, videoconferință, platforma Moodle, studiul de caz, demonstrația, dezbaterile, conversația euristică, problematizarea, brainstorming-ul, învățarea prin filmul didactic, studiul individual, realizarea sarcinilor practice, pregătirea și susținerea referatelor.

Activități de lucru individual al studentului

Studierea unității de curs se bazează pe folosirea metodelor activ-participative la realizarea prelegerilor. În baza materialului prezentat sintetic studentul se pregătește de dezbateri interactive cu pregătirea prezentărilor / referatelor.

În funcție de specificul tematicii fiecărui seminar studenții vor desfășura activități individuale de pregătire și susținere.

Studiul individual ghidat de profesor va include studiul suplimentar al materialelor din cadrul cursului, consultații suplimentare pentru studenții cu un rating scăzut, care întâmpină dificultăți în înțelegerea și la realizarea sarcinilor de studiu, organizarea ocupațiilor cu utilizarea formelor interactive, inclusiv a discuțiilor; realizarea evaluărilor curente; testelor, lucrărilor de control, referatelor.

Tematica orientativă a referatelor pentru lucrul individual

1. Utilizarea expunerii sistematice în procesul de instruire la geografie.
2. Aplicarea metodei brainstorming în procesul de instruire la geografie.
3. Implementarea experimentului în procesul de instruire la geografie.
4. Lucrul cu manualul în procesul de instruire la geografie.
5. Exploatarea informației cartografice în procesul de instruire la geografie.

6. Utilizarea organizatorilor grafici în procesul de instruire la geografie.
7. Observarea dirijată în procesul de instruire la geografie.
8. Lucrările practice în procesul de instruire la geografie.
9. Algoritmi și metode algoritmice în procesul de instruire la geografie.
10. Structurile ilustrative în procesul de instruire la geografie.

Cerințe înaintate față de forma și conținutul referatului conform „Recomandări de realizare a tezei de licența și de master în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți”, aprobate de Senatul USARB, proces-verbal nr. 4 din 09.12.2015. Disponibil: [http://www.usarb.md/fileadmin/EVENIMENTE_2016/Recomandari de realizare a teze i de licenta si de master in USARB.compressed.pdf](http://www.usarb.md/fileadmin/EVENIMENTE_2016/Recomandari_de_realizare_a_teze_i_de_licenta_si_de_master_in_USARB.compressed.pdf)).

Structura referatului:

1. Foia de titlu (include denumirile ministerului, universității, facultății, catedrei, temei; numele și prenumele studentului și conducătorului științific; localitate și anul).
2. Cuprins.
3. Introducere (se evidențiază actualitatea, scopul, obiectivele principale și obiecte de cercetare).
4. Conținutul structurat în capitole și subcapitole.
5. Concluzii generale și recomandări.
7. Bibliografia (nu mai puțin de 5 surse, prezentate conform cerințelor ghidului: NAGHERNEAC Ana. Regulile pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare: Ghid practice. Biblioteca științifică a USARB, 2012. 47 p. [on-line]. Disponibil: http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/bsu/reguli_refer_inte.pdf. Volumul referatului nu mai mic de 15 pagini.

Lucrul individual al studentului

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. de ore
1.	Pregătirea de realizare și susținere a seminarului	66
2.	Pregătirea și susținerea referatului	66
Total		132

Evaluarea

Evaluarea activității de învățare a studentului se va desfășura în conformitate cu Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master — Ciclul II, în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți (disponibil: https://usarb.md/wp-content/uploads/2022/07/Regulament_master_2022.pdf)

Până la evaluarea semestrială studentul urmează să acumuleze note în cadrul celor două categorii de evaluări:

- evaluare curentă;
- evaluarea lucrului individual.

Evaluarea curentă va fi efectuată prin susținerea seminarelor, care urmează să fie susținute la finele desfășurării lecției, sau, cel târziu, până la realizarea următoarelor teme. Pentru a determina **media notelor obținute la evaluările curente (Mc)** suma punctelor obținute pe parcursul semestrului se va împărți la numărul de note obținute, minim fiind – 6:

Lucrul individual (Li) va fi evaluat cu o notă medie a evaluărilor (numărul notelor nu va depăși 3). La examinarea finală vor fi admiși doar studenții care întrunesc următoarele condiții:

- media evaluărilor curente (Mc) este de cel puțin 5;
- media pentru activitatea lucrului individual (Li) este de cel puțin 5.

Nota semestrială N_s se calculează ca medie aritmetică dintre aceste două componente:

$$N_s = \frac{Mc + Li}{2}$$

Evaluarea semestrială (examenul) are loc sub forma unui examen scris. Durata examenului este de 1 oră și 30 de minute.

Nota generală la unitatea de curs „Metode moderne de instruire în geografie” se calculează, cu precizia de până la două zecimale, conform formulei:

$$N_f = N_s \times 0,5 + N_e \times 0,5$$

Unde: N_f – nota finală (definitivă); N_s – nota reușitei curente semestriale; N_e – nota de la examen.

Evaluarea finală se va desfășura sub formă de examen scris. Nota definitivă se determină în conformitate cu Regulamentul de organizare a studiilor în baza Sistemului Național de Credite de Studiu în Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, aprobat prin hotărârea Senatului USARB, proces-verbal nr. 17 din 19.04.2017.

Lista subiectelor pentru examen

1. Concepte generale despre metodele didactice și clasificarea lor.
2. Metode expositive de comunicare orală.
3. Metode conversativ – interogative (de tip dialog).

4. Metode explicative (demonstrative).
5. Metode bazate pe explorarea informațiilor scrise.
6. Metode bazate pe explorarea informațiilor cartografice.
7. Metode bazate pe modele și imagini.
8. Metode bazate pe exploarea realității obiective.
9. Metode bazate pe acțiune.
10. Metode de memorare și învățare reflexivă.
11. Metode de formare a sistemului de atitudini și valori.

Resurse informaționale

Obligatorii:

1. BERCEANU, Iancu. *Strategiile didactice moderne și învățarea eficientă a geografiei*. Timișoara: Eurostampa, 2018. 101 p. ISBN 978-606-32-0546-0.
2. MÂNDRUȚ, Octavian, DAN, Steluța. *Didactica geografiei: o abordare actuală*. București: Corint Educațional, 2014. ISBN 978-606-8609-82-9.
3. ROȘCOVAN, Serafima. Educația pentru descoperire la lecțiile de geografie. In: *Tehnologii didactice moderne: In memoriam dr. hab., prof. univ. Stela Cemortan*, 26-27 mai 2016, Chișinău. Chișinău: Tipografia "Cavaioli", 2016, pp. 312-317. ISBN 978-9975-48-102-1.
4. VOLONTIR, Nina, SOCHIRCĂ, Elena. Experimentul la lecțiile de geografie, pentru dezvoltarea abilităților cognitive și motrice la elevi. In: *Tendențe actuale în predarea și învățarea Geografiei*, Ediția a X-a, din 13-14 decembrie 2015, volumul 14. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2015, pp. 32-43.
5. ȚÎCU, Lucia. Învățarea bazată pe jocuri didactice. Rebusul școlar la geografie. In: *Materialele Conferinței Republicane a Cadrelor Didactice: Didactica științelor naturii*, 26-27 februarie 2022, Chișinău. Chișinău: Tipografia Universității de Stat din Tiraspol, 2022, Vol. 2, pp. 77-84. ISBN 978-9975-76-382-0.. ISBN (pdf) 978-9975-76-384-4.

Suplimentare:

1. CAZACU, Anastasia, CAPCELEA, Victor. Aplicațiile practice în studierea orizontului local. In: *Tradiție și inovare în cercetarea științifică*, Ed. XIII, 10-11 octombrie 2024, Bălți. Bălți: Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, 2025, Ediția 13, Vol. I., pp. 212-217. ISBN 978-9975-50-356-3. ISSN 978-9975-5-357-0.
2. TEMPLE, Ch., STEELE, J.L., MEREDITH, K.S. *Aplicarea tehnicilor de dezvoltare a gândirii critice*. Chișinău: Didactica Pro..., 2003. 96 p.

3. Caracterizați 5 metode moderne de instruire bazate pe acțiune la lecțiile de geografie.

L0/1/2/3/4/5/6/7/8/9/10

4. Argumentați rolul implementării experimentului în procesul de instruire la geografie.

L0/1/2/3/4/5

Barem de notare

Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Punctaj	1-4	5-8	9-11	12-14	15-17	18-20	21-23	24-26	27-28	29-30